

**І. І. КОВАЛЬ, В. Д. ПОГРЕБЕННИК (УКРАЇНА, ЛЬВІВ)
ОРГАНІЗАЦІЯ ІНТЕГРОВАНОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ
ТПВ ДЛЯ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

*Національний університет «Львівська політехніка»
79013, вул. С. Бандери, 12, Львів, Україна; ivalito@i.ua*

The systems of control and management of solid waste are not scientifically substantiated in Ukraine. An integrated approach to the organization of an efficient regional solid waste management system is proposed. The functions of the system and its components are outlined, which will provide a systematic approach to the process of its formation. The scheme of the regional system of solid waste management is offered, which other regions of Ukraine can use.

У кожному регіоні України, зокрема у Львівській області, практично відсутнє ефективне управління твердими побутовими відходами (ТПВ), оскільки не має дієвих ознак системності та комплексності в організаційних, економічних та соціальних складових у цій діяльності.

Мета роботи – підходи до організації інтегрованої системи управління ТПВ Львівської області.

Нині функції системи контролю і управління ТПВ у місті та обласних районних центрах покладено на місцеві органи виконавчої влади (міські, обласні районні адміністрації) і територіальний орган центрального органу виконавчої влади – Державну екологічну інспекцію у Львівській області (ДЕІ). Однак ця система не має науково обґрунтованого забезпечення. Тому необхідною є співпраця із науковцями Інституту сталого розвитку ім. В. Чорновола Національного університету «Львівська політехніка».

Комплекс цих відомств повинен забезпечити системний підхід для процесу формування ефективної регіональної інтегрованої системи управління ТПВ. Авторами запропоновано схему регіональної системи управління ТПВ.

Головним принципом реалізації цієї системи є співпраця. Вона будується між міськими, обласними районними адміністраціями та державною екологічною інспекцією у Львівській області – відділом державного нагляду (контролю) за поведінням з відходами та небезпечними хімічними речовинами. Співпраця також вибудовується між ДЕІ та Інститутом сталого розвитку ім. В. Чорновола НУ «Львівська політехніка», зокрема, кафедрами екологічної безпеки та природоохоронної діяльності та екології та збалансованого природокористування.

Кожне із цих відомств має свої функціональні обов'язки. Наприклад, міські районні адміністрації, здійснюють: пошук підприємств із збору та купівлі вторсировини; укладення договорів з такими підприємствами; забезпечення будинків контейнерами для роздільного збору ТПВ; безпосередній контроль за виконанням цього збору районними комунальними підприємствами (КП); збір коштів за продаж вторсировини та розподіл їх по КП. Неодмінним обов'язком їх є також збір відходів як невідомої вторсировини та складання і ведення реєстру первинного обліку складу та кількості ТПВ, що утворюються, збираються, перевозяться і зберігаються.

Функціональним обов'язком ДЕІ у Львівській області є збір спеціалістами відділу державного нагляду (контролю) за поведінням з відходами та небезпечними хімічними речовинами) даних первинного обліку складу та кількості ТПВ – від міських та обласних районних адміністрацій, а також аналіз цих даних та розроблення вимог щодо мінімізації утворення ТПВ (на рівні виробництва товарів та їх продажу).

Наукові співробітники Інституту сталого розвитку ім. В. Чорновола НУ «Львівська політехніка» виконують дослідження та наукові обґрунтування щодо мінімізації утворення ТПВ; розробляють альтернативні способи застосування вторинних ресурсів, зокрема, при багаторазовому переробленні; розробляють методи переробки ТПВ, які не можна утилізувати, окрім їх захоронення на полігонах.

Отже, організація інтегрованої системи ефективного управління твердими побутовими відходами (ТПВ) у регіоні є необхідною складовою для сталого розвитку держави в цілому.